

Forskrift om grasrotandel

Fastsatt ved kgl.res. [dato] med hjemmel i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (pengespilloven) § 10. Fremmet av Kulturdepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå.

Grasrotmidler skal brukes på egen frivillig virksomhet i tråd med grasrotmottakers vedtekter og formål.

§ 2. Beregning av grasrotandel

Spillere hos Norsk Tipping kan bestemme at 7 prosent (grasrotandel) av spillinnsatsen skal gå til en enhet registrert i Frivillighetsregisteret som oppfyller kravene i § 3.

Ved spill på Multix, Instaspill og Oddsen er Grasrotandelen 14 prosent av spillinnsatsen etter fratrekk for gevinster.

Spillene fysiske Flaxlodd og Belago er ikke omfattet av Grasrotandelen.

§ 3. Vilkår for deltakelse i Grasrotandelen

En enhet kan delta i Grasrotandelen dersom enheten er registrert i Frivillighetsregisteret og er ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, jf. forskrift 15. april 2013 nr. 386 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 7.

Gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.

Følgende enheter kan ikke delta:

- a) enheter som er organisert av det offentlige, herunder forvaltningsvirksomhet som er delegert til frivillige organisasjoner, og virksomhet som er organisert privatrettslig, men som det offentlige står bak
- b) enheter som ikke er allmenntilgjengelige og som ikke er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker, herunder lukket krets
- c) enheter som er registrert med følgende kategorier som det primære aktivitets- og virksomhetsområde i Frivillighetsregisteret:
 - i. Utdanning og forskning
 - ii. Helse, der enheten driver sykehus, psykiatriske institusjoner, pleiehjem eller noen former for private helseklinikker
 - iii. Bolig- og lokalmiljø. Velforeninger der virksomheten ikke kommer privatøkonomiske interesser til gode kan likevel delta
 - iv. Politiske og interesseorganisasjoner som er politiske partier. Politiske partiers ungdomsorganisasjoner kan likevel delta.
 - v. Yrkes-, bransje- og fagforeninger. Elev- og studentorganisasjoner kan likevel delta.
- d) enheter som har mistet retten til å motta grasrotmidler i medhold av § 9
- e) enheter som ikke har registrert gyldig bankkontonummer i Frivillighetsregisteret
- f) enheter som har aktivitet utover det lokale eller regionale

Dersom registerfører er i tvil avgjør Lotteri- og stiftelsestilsynet om en enhet oppfyller vilkår for deltakelse i Grasrotandelen. Dersom Brønnøysundregistrene eller Lotteri- og stiftelsestilsynet mottar opplysninger som

godtgjør at en enhet ikke skulle kvalifisert til deltakelse i grasrotandelsordningen, men allikevel er registrert som grasrotmottaker skal gjeldende enhet slettes som grasrotmottaker i Frivillighetsregisteret.

§ 4. Utbetaling

Norsk Tipping skal utbetale grasrotandel til enhetenes bankkonto tre ganger årlig. Utbetalingene skal skje 1. januar, 1. mai og 1. september. For å få utbetalt grasrotmidler må en mottaker ha opptjent minimum kr 300.

Er en enhets grasrotandel under kr 300, utstår utbetalingen til den utbetalingsdatoen da enhetens grasrotandel er minst kr 300. Norsk Tipping kan tilbakeføre grasrotmidler dersom en enhets grasrotandel ikke har opptjent kr. 300 i løpet av 3 år. Tilbakeførte beløp inngår i Norsk Tippings overskudd.

En enhet mister retten til opptjent grasrotandel dersom utbetaling ikke lar seg gjennomføre grunnet feil opplysninger i Frivillighetsregisteret. Den aktuelle Grasrotandelen overføres til Norsk Tippings overskudd.

En enhet mister retten til å delta i grasrotandelsordningen samt opptjening av grasrotandel fra den datoen enheten slettes fra Frivillighetsregisteret.

§ 5. Bruk av Grasrotandelen

Bruk av grasrotmidler skal skje i tråd med bestemmelsene i denne forskrift.

Grasrotandelen skal ikke nyttes til aktivitet i enheter som ikke fyller vilkårene for deltakelse i Grasrotandelen.

Grasrotandelen skal ikke nyttes til nærings-, eller privatøkonomiske interesser eller typisk offentlige oppgaver.

Grasrotandelen skal ikke nyttes til økonomisk aktivitet og hvor denne aktiviteten vrir eller truer med å vri konkurransen med virksomheter som ikke kan motta grasrotandel. Begrepet økonomisk aktivitet og om den vrir eller truer med å vri konkurransen skal fortolkes i samsvar med EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

§ 6. Informasjon om Grasrotandelen

Norsk Tipping skal via sine kommisjonærer og elektroniske tjenester gi spillere kommunevis oversikt over grasrotberettigede enheter. I de av Norsk Tippings formidlingskanaler hvor det er hensiktsmessig, skal oversikt over grasrotberettigede enheter også inneholde organisasjonsnummer og postnummer.

Norsk Tipping skal hvert år offentliggjøre oversikt over hvilke enheter i Frivillighetsregisteret som har mottatt grasrotandeler og hvor mye den enkelte enhet har mottatt av slike midler.

§ 7. Lotteri- og stiftelsestilsynet

Lotteri- og stiftelsestilsynet fører tilsyn med mottakerorganisasjonenes tilgang til og bruk av Grasrotandelen, og skal føre kontroll med at bestemmelser i denne forskriften blir overholdt.

Enheten som mottar grasrotandel plikter å gi Lotteri- og stiftelsestilsynet de opplysninger og dokumentasjon tilsynet krever for å kunne utføre sine gjøremål etter denne forskriften. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Departementet kan gi generelle pålegg til Lotteri- og stiftelsestilsynet, men ikke instruere Lotteri- og stiftelsestilsynet i enkeltsaker.

§ 8. Klagenemd

Lotterinemnda er klageinstans for Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak og Frivillighetsregisternemnda er klageinstans for registrering i Frivillighetsregisteret og Grasrotandelen. Departementet kan gi generelle pålegg til nemndene, men ikke instruere disse i enkeltsaker.

§ 9. Vedtak om utestenging fra Grasrotandelen

Lotteri- og stiftelsestilsynet kan vedta at en enhet skal miste retten til å delta i Grasrotandelen i inntil fem år dersom tilsynet finner at:

- a) enheten ikke kan godtgjøre at vilkårene i denne forskriften er oppfylt,
- b) enheten har drevet med kommersiell reklamekampanje med formål å fremme tilslutning om egen enhet i Grasrotandelen gjentatte ganger, eller
- c) enheten på andre måter har misbrukt Grasrotandelen.

Lotteri- og stiftelsestilsynet kan i slike tilfeller pålegge enheten å betale tilbake samtlige eller deler av mottatte grasrotandelsmidler. Krav om tilbakebetaling er tvangsgrunnlag for utlegg.

Tilbakebetalt grasrotandel inngår i Norsk Tippings overskudd. Dersom en utestengt enhet har opptjent grasrotmidler i perioden siden forrige utbetaling skal grasrotmidlene inngå i Norsk Tippings overskudd.

Ved mistanke etter første ledd kan Lotteri- og stiftelsestilsynet gjøre vedtak om midlertidig stans i utbetaling av grasrotandel til den aktuelle enhet.

Lotteri- og stiftelsestilsynet kan også gjøre vedtak om midlertidig stans i utbetaling av grasrotandel til enheter som er under tilsyn for mulig misbruk av andre offentlige tilskuddsordninger.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 27. februar 2009 nr. 238 om grasrotandel.